

Guía Docente				
Datos Identificativos				2011/12
Asignatura (*)	Rehabilitación do Aparato Bucofonador e Auditivo		Código	652911204
Titulación	DIPLOMADO EN LOGOPEDIA			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
1º e 2º Ciclo	Anual	Segundo	Obrigatoria	7.5
Idioma				
Prerrequisitos				
Departamento	Medicina			
Coordinación	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es	
Profesorado	Vilariño Vilariño, María Isabel	Correo electrónico	isabel.vilarino@udc.es	
Web				
Descrición xeral				

Competencias da titulación	
Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer a anatomía e a fisioloxía dos órganos da fala, da audición, da voz e da deglución.
A5	Coñecer os trastornos da comunicación: linguaxe, fala, audición, voz e as funcións orais non verbais.
A6	Coñecer as bases da física acústica.
A7	Coñecer a dimensión psicosocial da comunicación.
A8	Coñecer a terminoloxía propia do método científico.
A9	Coñecer a profesión e o estatus legal do/a logopeda.
A10	Coñecer os principios, as funcións e os procedementos da intervención logopédica.
A11	Coñecer os fundamentos educativos e da aprendizaxe que dan soporte ás técnicas de intervención logopédica.
A14	Coñecer as técnicas e os instrumentos de avaliación e diagnóstico en logopedia.
A15	Deseñar, implementar e avaliar accións de prevención dos trastornos da comunicación: linguaxe, fala, audición, voz e as funcións orais non verbais.
A16	Explorar, avaliar e diagnosticar, no seu caso, os trastornos da comunicación e establecer un prognóstico.
A17	Participar no proceso de avaliación e de diagnóstico pluridisciplinar de trastornos que afectan á comunicación.
A18	Usar as técnicas e os instrumentos de exploración propios da profesión e rexistrar, sintetizar e interpretar os datos contribuídos e integrais no conxunto da información.
A19	Dominar a terminoloxía que lles permita interactuar eficazmente con outros profesionais.
A20	Coñecer os límites das súas competencias e saber identificar cando é necesario un tratamento interdisciplinar.
A21	Coñecer, seleccionar, facilitar e intervir con sistemas alternativos e aumentativos da comunicación adaptados as condicións físicas, psicolóxicas e sociais dos seus pacientes, así como o deseño e o uso de prótese e axudas.
A22	Adaptar a súa actuación ás diferentes etapas evolutivas do individuo e as características físicas, psicolóxicas e sociais.
A23	Establecer os obxectivos e as etapas dos tratamentos que aplica.
A24	Explicar e argumentar o tratamento seleccionado.
A25	Aplicar os tratamentos logopédicos cos métodos, coas técnicas e cos recursos máis eficaces e adecuados.
A26	Avaliar a propia intervención profesional para optimizala.
A27	Asesorar as familias e o contorno social das persoas usuarias, favorecendo a súa participación e a súa colaboración no tratamento logopédico.
A28	Comunicar de xeito oral e escrito as súas observacións e conclusións ao paciente, aos seus familiares e ao resto de profesionais que interveñen na súa atención, adaptándose ás características do contorno.
A29	Elaborar informes de exploración e de diagnóstico, de seguimento, de finalización e de derivación.
A30	Ser capaz de traballar no contorno escolar, asistencial e sanitario.
A31	Coñecer e asesorar na elaboración e na execución de políticas de atención e educación sobre temas relacionados coa Logopedia.
A33	Comprender, valorar e incorporar á praxe profesional as producións científicas que sustentan o desenvolvemento profesional do/a logopeda.

A34	Presentar unha adecuada produción da fala, unha estruturación da linguaxe e unha calidade da voz.
A35	Redactar de forma apropiada informes e outros documentos profesionais.
A36	Comunicarse correctamente nas linguas oficiais propias da comunidade autónoma en que exerza a profesión.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B8	Capacidade de observar e de escoitar de forma activa.
B9	Capacidade para motivarse e procurar a calidade na actuación profesional.
B10	Capacidade de tomar decisións, asumindo a responsabilidade.
B11	Traballar en equipo e, no seu caso, de forma interdisciplinaria.
B12	Ter compromiso ético.
B13	Ser creativo no exercicio da profesión.
B14	Tomar decisións con autonomía e responsabilidade.
B15	Destreza e empatía nas relacións interpersoais.
B16	Capacidade de organizar e planificar.
B17	Capacidade de se adaptar aos cambios.
B18	Resolver problemas.
B19	Razoar de forma crítica.
B20	Capacidade de análise e síntese.
B21	Aprender autonomamente, e motivarse para facelo de forma continuada.
B22	Coñecer e manexar as novas tecnoloxías da comunicación e da información.
B23	Ter iniciativa e espírito emprendedor.
B24	Acceso, selección e xestión das fontes de información relevantes para a práctica profesional.
B26	Saber expresarse en público.
B27	Pór en valor a súa profesión no contorno en que se desenvolve o seu traballo.
B28	Adoptar unha actitude positiva e paciente.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben afrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación
---	----------------------------

Coñecer a anatomía e a fisioloxía dos órganos da fala, da audición, da voz e da deglutición.

A1	B1	C1
A5	B2	C7
A6	B3	C8
A7	B5	
A8	B6	
A9	B7	
A10	B8	
A14	B9	
A16	B10	
A17	B11	
A18	B12	
A19	B13	
A21	B14	
A23	B15	
	B16	
	B17	
	B18	
	B19	
	B20	
	B21	
	B22	
	B23	
	B24	
	B26	
	B27	
	B28	

Adquirir los conocimientos teóricos necesarios sobre la laringectomía y creación de programas específicos de intervención logopédica, para poder llevar a cabo un plan terapéutico que compense, en lo posible, los efectos negativos de esta intervención quirúrgica.	A1	B1	C1
	A5	B2	C2
	A8	B3	C3
	A9	B4	C6
	A10	B5	C7
	A14	B6	C8
	A16	B7	
	A17	B8	
	A18	B9	
	A19	B10	
	A20	B11	
	A23	B12	
	A25	B13	
	A26	B14	
	A27	B15	
	A28	B16	
	A29	B17	
	A33	B18	
	A34	B19	
	A35	B20	
A36	B22		
	B24		
	B26		
	B27		
	B28		
Alcanzar los conocimientos teóricos necesarios sobre los implantes cocleares para posteriormente poder diseñar programas logopédicos específicos de intervención adecuados a cada deficiente auditivo que ha recibido un implante coclear.	A1	B1	C1
	A8	B2	C3
	A9	B3	C6
	A10	B4	C7
	A14	B5	C8
	A16	B7	
	A17	B8	
	A18	B10	
	A19	B11	
	A20	B12	
	A22	B13	
	A23	B14	
	A24	B15	
	A25	B16	
	A26	B17	
	A27	B18	
	A28	B20	
	A29	B26	
	A30	B28	
	A31		
A33			
A34			
A35			
A36			

Conocer formas de actuación del equipo multidisciplinar que interviene en este tipo de trastornos y que estrategias conjuntas se deben adoptar en la prevención de las alteraciones del lenguaje, en la evaluación y en el diagnóstico.

A1	B1	C1
A5	B2	C3
A9	B3	C6
A10	B4	C7
A11	B5	C8
A14	B6	
A15	B7	
A16	B8	
A17	B9	
A18	B10	
A19	B11	
A20	B12	
A22	B13	
A23	B14	
A24	B15	
A25	B16	
A26	B17	
A27	B18	
A28	B19	
A29	B20	
A30	B21	
A33	B22	
A34	B23	
A35	B24	
A36	B26	
	B27	
	B28	

Contidos	
Temas	Subtemas

1ª PARTE: REHABILITACIÓN EN LARINGECTOMIZADOS

BLOQUES TEMÁTICOS

TEMA 1: Sistema fonatorio, bases anatómicas y funcionales de la laringe. Fisiología de la laringe, funciones laringeas, mecánica respiratoria y fonación.

TEMA 2: Patología tumoral de la laringe.

TEMA 3: Disfonías por cáncer de cabeza y cuello.

TEMA 4: Laringectomías totales y parciales. Indicaciones y consecuencias.

TEMA 5: Nuevas condiciones anatómicas y cambios fisiológicos del laringectomizado.

TEMA 6: Fonación del laringectomizado. Erigmofonia. Laringe Electrónica. Prótesis fonatorias. Válvulas. Importancia de la rehabilitación.

TEMA 7: Papel del logopeda en la rehabilitación del paciente laringectomizado. Combinación de funciones y recursos de la unidad de logopedia con la asociación de laringectomizados.

TEMA 8: Condiciones necesarias para iniciar la rehabilitación. Causas que pueden retardar, dificultar o impedir la rehabilitación.

TEMA 9: Forma de realizar la rehabilitación. Momento de comenzar. Etapas dentro de la rehabilitación. Evaluación y problemas específicos que se pueden presentar. Actuación en casos difíciles. Momento y criterios para plantear un sistema alternativo a la erigmofonía.

TEMA 10: Casos clínicos. Observación de pacientes en diferentes etapas de la rehabilitación.

2ª PARTE: REHABILITACIÓN EN EL IMPLANTADO

COCLEAR

BLOQUES TEMÁTICOS:

TEMA 11: Neurología de la audición. Patología que conduce a la indicación de un implante coclear.

TEMA 12: Introducción a los implantes cocleares y sus funciones básicas. Características de los implantes cocleares. Comparación con los audífonos. Tipos de Implantes. Electrónica. Componentes y función de los implantes cocleares y descripción de los modelos que actualmente se utilizan.

TEMA 13: Selección de candidatos para implante coclear. Contraindicaciones. Factores favorecedores. Modalidad de elección del implante.

TEMA 14: Estado actual de los implantes cocleares.

TEMA 16: Implantes cocleares en niños. Indicaciones. Selección del paciente. Condiciones necesarias.

TEMA 17: Planteamiento de la rehabilitación del niño implantado. Objetivos y diferentes formas de llevar a cabo esta rehabilitación.

TEMA 18: Ejercicios prácticos para la rehabilitación del implantado coclear.

TEMA 15: Rehabilitación del implantado coclear. Objetivos y metodología. Planteamiento y evaluación inicial. Diferentes niveles de rehabilitación. Etapas dentro de la rehabilitación.

TEMA 16: Implantes cocleares en niños. Indicaciones. Selección del paciente. Condiciones necesarias.

TEMA 17: Planteamiento de la rehabilitación del niño implantado. Objetivos y diferentes formas de llevar a cabo esta rehabilitación.

TEMA 18: Ejercicios prácticos para la rehabilitación del implantado coclear.

Planificación

Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Proba obxectiva	2	35	37
Traballos tutelados	2	20	22
Sesión maxistral	30	60	90
Estudo de casos	10	20	30
Atención personalizada	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Proba obxectiva	Superar unha proba obxectiva de 50 preguntas tipo test.
Traballos tutelados	Elaboración de traballos escritos, tanto individuais como en pequenos grupos e que incluírán revisións bibliográficas e a exposición de casos clínicos para a súa posterior análise e discusión.
Sesión maxistral	Presentación de contidos relevantes de cada tema.
Estudo de casos	Análise e discusión de casos clínicos. Realizarase o visionado e análise de casos clínicos de diversas patoloxías nos que o alumnado terá que participar de forma activa

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos Traballos tutelados	Sesións orientadas o traballo dos contidos teóricos e prácticos

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Realízase unha avaliación continua dos alumnos, na que se terá en conta a asistencia, participación e grado de implicación tanto nas clases como nos distintos seminarios, grupos de traballo e sesións clínicas.	0
Estudo de casos	Evalúase a participación no análise e discusión de casos clínicos, así como a asistencia a exposición destes casos.	0
Proba obxectiva	Consistirá nun exame final tipo test de resposta única, de 50 preguntas	0
Traballos tutelados	Valorase a calidade dos mesmos e a exposición oral.	0
Outros		

Observacións avaliación

Será importante a asistencia as sesións maxistras e a exposición de traballos.
--

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías